

Curaçao

Caribische historie nu digitaal

Het maakt niet uit waar je studeerkamer staat

Door Cees Luckhardt

WILLEMSTAD/LEIDEN - Met de digitale ontsluiting van ruim een half miljoen boeken, tijdschriften, kranten en prenten krijgt het onderwijs en onderzoek naar de Caribische geschiedenis een gigantische impuls. Stukken die nog amper onderzocht zijn, kunnen nu in elke studeerkamer waar ook ter wereld gelezen en geanalyseerd worden.

Op het Symposium 'Digitale Collectie Cariben -1954' werden de nieuwe mogelijkheden met allerlei voorbeelden duidelijk gemaakt. Zo sprak Prof. Dr. Henk den Heijer over de stukken, van rond 1660, betreffende directeur-generaal Jan Valckenburgh van de West-Indische Compagnie (WIC), die inzicht geven in de mondiale slavenhandel die in de periode 1650-1670 door de Nederlanders gedomineerd werd. Met als middelpunt het slavendepot op Curaçao.

Hoewel de digitale ontsluiting van de Nederlandse ar-

chief- en bibliotheekstukken ontstaan is uit de intentie om deze voor Curaçaose onderzoekers en lezers beschikbaar gesteld te krijgen (door een subsidie van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, OCW), merkte Gert Oostindie in zijn bijdrage op dat het eigenlijk niet kan bestaan dat Suriname geheel ontbreekt. Deze bijzondere situatie geldt in mindere mate ook voor de Bovenwindse eilanden, zo constateerde Jessica Roitman in haar presentatie. Zij roemde het grote voordeel dat Bovenwindse onderzoekers niet meer hoeven te reizen naar Curaçao of Nederland, maar vanaf hun laptop, op eilandnaam of onderwerp, direct over digitale informatie kunnen beschikken. Bonaire lijkt echter geheel te ontbreken. Het digitale Archivo Boneiru dat al enkele jaren bestaat op initiatief van Fundashon Históricu Kultural Boneriano, is hier niet in- of aangesloten. Het gaat hier dus vooral om de digitalisering van de Nederlandse collectie Cariben, van de

Gert Oostindie, een van de sprekers in Leiden.

FOTO'S CEES LUCKHARDT

Aart Broek

Jessica Roitman

Universiteit Leiden en het Tropenmuseum (KIT) tot 'slechts' 1954. Deze bestaat uit bijna 400.000 boeken, tijdschriften en artikelen. Voor de periode 1954-2016 wordt hopelijk snel een subsidie verleend om deze (te) grote lacune op te lossen. Ook moeten er meer particuliere verzamelingen en initiatieven betrokken worden. Zo stelde Aart Broek, in een komische bijdrage, zijn bijzondere particuliere verzamelingen beschikbaar, met onder andere manuscripten van Cola Debrot. Voor digitalisering wil hij ze wel even

uitleenen, mits ze daarna bij hem terugkomen zodat hij de bladzijden kan blijven omslaan, voelen en horen knisperen tussen zijn vingers. Terecht verwacht hij dat veel meer particulieren beschikken over topstukken die in aanmerking zouden moeten komen voor digitalisering en opname in deze collectie.

Alle bestanden zijn, in verschillende soorten files, digitaal toegankelijk geworden bij de officiële opening, zaterdag 3 december, op Curaçao door OCW-minister Jet Bussemaker.

Stukken kunnen hierdoor op verschillende manieren benaderd worden, afhankelijk van het te onderzoeken onderwerp, begrip of woordgebruik. Dit laatste werd helder gemaakt in de lezing van Bart Jacobs. Hij deelde zijn kennis van de taal Papiaments, dat hij ook doceert aan de universiteit van Krakow in Polen. Hij maakte duidelijk dat deze niet, zoals de meeste Creooltalen, voor 90 procent bestaat uit taal van de voormalige koloniale bezitter maar, vreemd en bijzonder genoeg, uit twee talen, waarbij woorden regelmatig bestaan uit een samenvoeging van het Spaans en Portugees. In het Papiaments is slechts een enkel woord terug te vinden van de Nederlandse bezetter! Het is bijzonder dat de taal voor ruim 90 procent blijkt te bestaan uit een samenvoeging van de Spaanse en Portugeese woordenschat. Zo bestaat het woord Palomba uit een mix van Paloma uit het Spaans en Pamba uit het Portugees. Vreemd en bijzonder omdat het Jamaicaans voor circa 90 procent uit Engels bestaat, het Haïtiaans eveneens voor 90 procent uit het Frans, en het Kaapverdiaans voor eenzelfde deel uit het Portugees. Het Papiaments kan nu nog beter onderzocht worden, omdat ruim 200 boeken digitaal beschikbaar komen.

De lezing van Aart Broek wordt eerdags integraal in deze krant opgenomen.

Henk den Heijer

Advertentie

Festive Catering in a Festive Season

It's the season to celebrate Christmas & the Year End with family, personnel and colleagues.

The Trader Party Service offers a variety of buffets and packages with popular local & international Christmas dishes, catered at a location of your choice. The Trader can also help with advise on table arrangements, chairs, linens, buffet decoration, music and/or entertainment. All you need for a perfect celebration!

Thetrader.curacao • Tel. 463 6363

